

PROSLAVA NAŠE 95-LETNICE

Tov. Marija Penčur, predsednica delavskega sveta med pozdravnim govorom.

Dovolite mi, da začnem slovesnost ob 95-letnici naše tovarne, in da med nami pozdravim vse goste, posebej še predsednika GZS tov. Andreja Verbiča, predstavnike družbenopolitičnih organizacij republike in občine, poslovne partnerje in predstavnike delovnih organizacij, ki so sodelovale pri izvajanju investicije.

Naši pozdravi in čestitke ob prazniku veljajo tudi vsem delavcem naše predilnice, ki jim bo bogat obračun našega dosedanjega dela hrabrilna podlaga za uspešno delo in obvladovanje težav in nalog, ki nas čakajo v prihodnosti.

S posebnimi občutki pa pozdravljam vse tiste delavke in delavce — odlikovance, ki so danes med nami, in ki so v bogati, težki in lepi preteklosti naše tovarne prispevali zlahodne deleže k uspehom, ki so povezani z današnjim praznovanjem in vgrajeni v našo tovarniško zgodovino.

Posebej velja naš pozdrav predstavnikom DO Krušik iz Valjeva, s katerimi nas vežejo dolgoletni poslovni odnosi in prijateljsko sodelovanje, ki ga bomo danes oplemenitili še z listino o pobratenju.

Odlikovanci na proslavi pozorno sledijo kulturnemu sporedu.

S temi besedami je predsednica delavskega sveta naše tovarne tov. Marija Penčur odprla svečano zborovanje na tovarniškem dvorišču, ob 95. letnici obstoja in dela predilnice Litija. Za tem je govoril glavni direktor predilnice Litija tov. Jože Mirtič. Njegove besede smo objavili že v prejšnji številki. Andrej Verbič, predsednik gospodarske zbornice Slovenije pa je v svečanem govoru dejal:

Dovolite mi, da vam v imenu Gospodarske zbornice Slovenije iskreno čestitam ob visokem jubileju, 95. obletnici, hkrati pa tudi h končani investiciji, ki bo zagotovo prispevala k še boljšim rezultatom vaše delovne organizacije.

Rezultati, ki jih dosegate zaslužijo pozornost ne samo v tekstilni industriji, ampak
(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje s 1. strani)

sploh v slovenskem gospodarstvu. So rezultat izjemnih naporov, delovne zavzetosti, znanja, dobre organizacije dela. Nenazadnje tudi dobrih in uspešnih poslovnih odločitev. S temi rezultati, ki jih ne želim posebej poudarjati, ker so vam znani, se pridružujete drugim organizacijam združenega dela v slovenski industriji, ki prav tako uspešno poslujejo in opozoriti hočem, da teh ni tako malo. Ob tem pa je vsekakor odveč pretirano samozadovoljstvo, saj vsi, ki delujemo v gospodarstvu vemo, da so še neizčrpane številne notranje rezerve, ki jih bo treba v praksi uveljaviti, če bomo hoteli doseči rezultate, ki smo si jih zastavili ne le v tem letu, ampak v tem srednjeročnem obdobju.

Pomembno je, da sodite v vrsto tistih delovnih organizacij, ki so spoznale, da je njihov razvoj in da so njihovi rezultati odvisni zgolj od lastne sposobnosti in lastnih odločitev in da ne blodijo ob razmišljanjih, kaj jim bo dala družba. Rezultati vaše delovne organizacije in vseh drugih, ki uspešno poslujejo so predvsem rezultat nenehnega truda, boja, prizadevanj in dokazovanja na domačem in tujem tržišču.

Poudariti moram, da je tekstilna industrija v poslednjih letih naredila velik korak naprej, saj je še nedolgo od tega bilo mnogo dvomov o perspektivi nadaljnjega razvoja tekstilne industrije na Slovenskem. Razvoj je prav nasprotno pokazal in dokazal, da je moč s pravilnimi usmeritvami napredovati in da je za prodorno tržno in izvozno orientirano tekstilno industrijo, pa tudi za vse druge proizvajalce še dovolj prostora na domačem, predvsem pa na tujih tržiščih, kamor se moramo tudi odločno usmeriti s svojo ponudbo. Gospodarsko zaostreni pogoji so pokazali, da so v težave zašle najprej tiste organizacije združenega dela, ki so minimalno poslovale z lastnimi obratnimi sredstvi, a so bile močno oskrbovane z bančnimi krediti in brezglavo investirale, ki so oblikovale cene trajno nad svetovnimi cenami, malo izvažale in še posebej slabo izkoriščale svoje proizvodne zmogljivosti. Ob

Glavni direktor Jože Mirtič med jubilejnim govorom

Slavnostni govornik tov. Andrej Verbič, predsednik gospodarske zbornice Slovenije

tem velja zlasti poudariti, da je izkoriščenost delovnih naprav v slovenski tekstilni industriji izredno visoka, na primer v predilnicah, kjer je vrednost delovnih sredstev najvišja, teče proizvodnja skoraj nepretrgoma in zaznamuje 94 odstotno izkoriščenost. Ogromna družbena sredstva bi v naši industriji privarčevali, če bi bolje izkoriščali zmogljivosti, namesto vedno novih vlaganj v nova delovna mesta.

Pomembno je, da kljub zmernejšemu porastu cen izdelkov tekstilne industrije, ki so pod rastjo cen industrijskih izdelkov v preteklem letu, ta dejavnost na podlagi zaključnih računov ni izkazovala izgube, kar pomeni, da lansko leto nobena organizacija tekstilne industrije Slovenije ni imela izgube.

Postopoma se proti povprečju dviga tudi delež dohodka na delavca. Ti rezultati so doseženi s polovico nižjimi vlaganji družbenih sredstev. Ker ugotavljamo naploh zelo slabe rezultate na vložena sredstva, ki nam jih spriči pomanjkanja akumulacije in nesposobnosti za dodatno najemanje tujih kreditov vedno bolj primanjkuje, postaja kriterij rasti družbenega proizvoda na vložena sredstva najpomembnejši.

Tekstilna industrija se je temeljito pripravila na svoj razvoj v tem srednjeročnem obdobju, ki smo ga komajda začeli in izpostavila predvsem tiste možnosti, ki objektivno obstoje in so družbeno sprejemljive in skladne z usmeritvami družbenega razvoja Slovenije in Jugoslavije. Gre za omejitve ekstenzivnega širjenja zmogljivosti, zmanjšanje števila zaposlenih, modernizacijo proizvodnje, prehod na tehnološko zahtevnejšo in modno proizvodnjo, povečano udeležbo končnih zahtevnejših faz proizvodnje, lastno izvozno-uvozno pokrivanje in predvsem usmeritev v izvoz.

Nekaj usmeritev, ki ste jih zapisali in o njih pred tem dogovorili v panogi, se danes že uspešno uresničujejo tako v tekstilni industriji v celoti

kot tudi v vaši delovni organizaciji. Tekstilna industrija je že v preteklem letu za 81 odstotkov povečala izvoz, na konvertibilno področje je bil ta izvoz večji za 70 odstotkov, in tako pokrila svoje uvozne potrebe. Skupni izvoz tekstilnih proizvodov prvega polletja letos je za 19 odstotkov večji kot prejšnja leta, uvoz pa se je zmanjšal za 21 odstotkov. Tekstilna industrija je v preteklem letu pri pokrivanju z izvozom dosegla izjemno dober rezultat.

Stopnja pokritja v celotnem uvozu in izvozu znaša 105, v uvozu in izvozu s konvertibilnega področja pa 99,6 (leta 1979 le 77 odstotkov). Delež izvoza tekstilne industrije se je v celotnem prihodku povečal z 10,5 v letu 1979 na 14 odstotkov v letu 1980. Tekstilna industrija torej ni le porabnik kot to mnogi mislijo, ampak tudi ustvarjalec preseženih deviznih sredstev. Podatki, ki so mi znani povedo, da če bo do konca srednjeročnega načrta tekstilna industrija prešla od 15 odstotkov na 20 odstotkov izvoza celotne proizvodnje, bodo rešeni ne samo vsi problemi oskrbe z materialom, ampak bomo imeli v naši gospodarski strukturi pomembnega ustvarjalca deviznih presežkov. Naj ob tem navedem tudi podatek, ki vam je sicer znan, saj gre za rezultat vaše organizacije združenega dela, da se izvoz na konvertibilno področje v prvem polletju letošnjega leta nasproti istemu obdobju v preteklem letu povečal z indeksom 151.

Nekatere usmeritve, ki si jih je celotna tekstilna industrija zastavila v svojih smernicah srednjeročnega razvoja, se uveljavljajo tudi v tej delovni organizaciji, pri čemer moram še posebej izpostaviti povečano proizvodnjo za 8 odstotkov, zmanjšanje delovne sile za 7 odstotkov, kar pomeni, da se je ob doseženi proizvodnji izrazito povečala produktivnost, ki jo planirate do konca leta na ravni 20 odstotnega povečanja.

Na teh dejstvih in podatkih sem se zadržal nekoliko bolj in sicer iz dveh razlogov:

— prvič, ker se ta čas v slovenskem prostoru srečujemo z dokajšnjim zaostajanjem

Gosti in naši sodelavci med proslavo

S OBZIROM NA RAZVOJ I UTVRĐIVANJE BRATSTVA I JEDINSTVA NAŠIH NARODA I NARODNOSTI, KOJE SE JE SKOVALO U NARODNOOSLOBODILAČKOJ BORBI A UČVRSTILO U IZGRADNJI SAMOUPRAVNOG SOCIALISTIČKOG DRUŠTVA I S OBZIROM NA DUGOGODIŠNJE I USPEŠNO POSLOVNO SARAĐIVANJE RADNICI
PREDIONICE LITIJA U LITJI
I SOUR KRUŠIK VALJEVO / RO KRUŠIK
»TEKSTILNE MAŠINE«
PRIHVATAJU POVELJU O BRATIMLJENJU
 I. RADNICI PREDIONICE LITIJA I RADNICI SOUR KRUŠIK VALJEVO – RO KRUŠIK
 »TEKSTILNE MAŠINE« I DALJE ĆE RAZVIJATI I UTVRĐIVATI SARADNJO NA PODRUČJU PRIVREDE, RAZVOJA, SAMOUPRAVNOG SOCIALISTIČKOG DRUŠTVA I RAZVOJA BRATSTVA I JEDINSTVA NAŠIH NARODA I NARODNOSTI.
 II. U SKLADU S PRIVREDNIM RAZVOJEM PROGRAME O SARADNJI PRIHVATAJU OBA RADNIČKA SAVETA RADNIH ORGANIZACIJA.
 III. ODLUKE RADNIČKIH SAVETA OBJIJU RADNIH ORGANIZACIJA SASTAVNI SU DEO POVELJE O BRATIMLJENJU.
 OVA POVELJA POTPISANA JE U ČAST PRAZNIKA 95-GODIŠNICE POSTANKA I RADA PREDIONICE LITIJA.

PREDSEDNİK RS SOUR KRUŠIK
MILAN STANOJEVIĆ

Milan Stanojević

GENERALNI DIREKTOR
SOUR KRUŠIK
DJUKA LJILJAK

Djuka Liljak

Listina o pobratenju z tovarno Krušik.

Podpisovanje listine o pobratenju. Kot zadnji je podpisal listino glavni direktor predilnice, tov. Jože Mirtiĉ (na sliki), pred njim pa še glavni direktor Krušika iz Valjeva, tov. Djuka Liljak (stoji na desni), predsednik delavskega sveta SOZD Krušik, Milan Stanojeviĉ (stoji na levi) in predstavnica delavskega sveta predilnice Litija, tov. Marija Penĉur (v sredini).

Sveĉana predaja listine o pobratenju

GLEDE NA RAZVOJ IN UTRJEVANJE BRATSTVA IN ENOTNOSTI NAŠIH NARODOV IN NARODNOSTI, KI STA SE SKOVALA V NARODNOOSVOBODILNEM BOJU IN NADALJEVALA V IZGRADNJI SAMOUPRAVNE SOCIALISTIČNE DRUŽBE, IN GLEDE NA DOLGOLETNO IN USPEŠNO POSLOVNO SODELOVANJE DELAVCI
PREDILNICE LITIJA V LITJI
IN SOUR KRUŠIK VALJEVO / RO KRUŠIK
»TEKSTILNE MAŠINE«
SPREJEMAJU LISTINO O POBRATENJU
 I. DELAVCI PREDILNICE LITIJA IN DELAVCI SOUR KRUŠIK VALJEVO – RO »TEKSTILNE MAŠINE« BODO ŠE NADALJE RAZVIJALI IN KREPILI SODELOVANJE NA PODROČJU GOSPODARSTVA, RAZVOJA SAMOUPRAVNE SOCIALISTIČNE DRUŽBE IN RAZVOJA BRATSTVA IN ENOTNOSTI NAŠIH NARODOV IN NARODNOSTI.
 II. SKLADNO Z GOSPODARSKIM RAZVOJEM BOSTA PROGRAME O SODELOVANJU SPREJEMALA DELAVSKA SVETA OBEH DELOVNIH ORGANIZACIJ.
 III. SKLEPA DELAVSKIH SVETOV OBEH DELOVNIH ORGANIZACIJ STA SESTAVNI DEL LISTINE O POBRATENJU.
 TA LISTINA JE BILA PODPISANA OB PRAZNOVANJU 95-LETNICE OBSTOJA IN DELA PREDILNICE LITIJA.

PREDSEDNİK RS
SOUR KRUŠIK
DJUKA LJILJAK

Djuka Liljak

GENERALNI DIREKTOR
SOUR KRUŠIK
DJUKA LJILJAK

Djuka Liljak

združenega dela sposobne doseči večje izvozne rezultate, ki so ta trenutek resniĉna nuja za naš nadaljnji gospodarski razvoj. Zavedamo se, da je treba raĉunati tudi s teŹavami in teh gotovo ne bo malo. Toda rezultate na podroĉju izvoza lahko doseŹemo le s konkretno akcijo in zavestjo v delovnih organizacijah in z nobenimi parolami, pri tem pa je obveza druŹbe, da ustvarjamo pogoje za take gospodarske rezultate.

Zavedati pa se moramo tudi tega, da je pred vsemi nami izrazito ozko izpostavljena odgovornost in da vsi tisti, ki ne bodo in ki ne bomo zagotovili rezultatov, ki smo jih dogovorili in sprejeli, moramo raĉunati s svojo osebno odgovornostjo. Bitko za uresniĉevanje resolucije o druŹbeno ekonomskem razvoju lahko dobimo le v organizacijah združenega dela z neposredno aktivnostjo delavcev, njihove samoupravne naravnosti in poslovodnih kadrov. Zato se morajo ti dejavniki jasno usmeriti v ta prizadevanja.

Dovolite mi, da ob tej vaši sveĉanosti zakljuĉim svojo besedo s pozivom vsem, da uresniĉimo dogovorjeno politiko v tem prvem letu novega srednjeroĉnega obdobja, kar je sila pomembno za izvajanje dogovorjene politike vse do leta 1985, da je to obveza vseh nas in vsakega posebej na njegovem delovnem mestu, pri ĉemer moramo še bolj uveljaviti naš samoupravni sistem kot vzgib vseh pomembnih odloĉitev, dogovorov in njihovega uresniĉevanja.

Vsem delavcem iskreno ĉestitam ob jubileju in rezultatih dela z Źeljo, da bi tako in še boljše in bolj uspešno poslovali tudi poslej.

Temu je sledil kulturni del proslave, recital avtorja JoŹeta Sevljaka, z naslovom »Zlate so tvoje roke, Jasmina. Pri tem so sodelovali gledališki igralci iz Ljubljane: JoŹica Avbelj, Franc Markoviĉ in Majda Grbac, moški pevski zbor Lipa iz Litije, baletna skupina iz litijske glasbene Źole, harmonikarski orkester in godba na pihala.

izvoza z naĉrtovanim in ker bomo morali vsi skupaj v naslednjih mesecih, z izrednimi napori, doseĉi predvidene rezultate in za dosego tega cilja mobilizirati sleherno organizacijo združenega dela, vse delovne ljudi, strokovne kadre in poslovodne kadre, ki še posebej prevzemajo odgovornost za izvozne rezultate;

— drugiĉ, zato, ker so rezultati tekstilne industrije, pa tudi vaŹ primer dokaz, da je z jasno zaĉrtano politiko in usmeritvijo ter z osebnimi prizadevanji vseh dejavnikov moĉ doseĉi dobre rezultate.

Ne dvomim, da bo slovensko gospodarstvo sposobno uresniĉiti dogovorjene naloge, ali s trdim delom in z jasno zavestjo, da ne gre priĉakovati nobene pomoĉi od zunaj in da je te rezultate treba doseĉi z lastno sposobnostjo, delom in znanjem.

Zaĉrtana izvozna usmeritev, ki hkrati zahteva delitev dela, skupno povezovanje in skupne nastope, je edina trajna perspektiva domala sleherne panoge slovenskega gospodarstva in tudi podlaga za nadaljnjo nemoteno proizvodnjo in ustvarjanje ĉim boljŹega dohodka.

Prepriĉan sem, da lahko na tem podroĉju doseŹemo veĉ in da so organizacije

Kako sem prišel do ideje za tvoje roke, Jasmina, ki so resnično zlate

Ko so me pred nedavnim v Predilnici prosili, da tudi letos pripravim scenarij za njeno 95-letnico, sem bil — priznam — kar malce v zadregi.

Prvič, ker nisem vedel, kaj naj napišem, drugič, kako naj napišem, da proslava ne bo dolgočasna in dolgovezna, da pa bo vendarle povedala vse tisto, kar se ob takih prilikah more in mora povedati.

Premišljeval sem in premišljeval, pa končno le uganil, da bom idejo našel — kje pa drugje — v Predilnici sami. Tovariša direktorja sem poprosil, če bi si smel ogledati tovarno. Prijazno se je nasmehnil in pokimal: »Seveda, kar oglej si jo!« Mojemu vodiču pa je še naročil: »Le dobro mu razkaži!«

Spešila sva potem čez tovarniško dvorišče, jaz ves nestrpen, kaj vse bom videl, moj spremljevalec z obrazom skrbnega gostitelja, ki mi mora pokazati kar največ.

Začela sva v prostoru, kjer bombaž, ki ga pripeljejo iz skladišča, še nima prave poravnosti, razteznosti in kaj vem še česa. Koliko vsega o tem je vedel moj gostitelj, vsega se niti nisem utegnil zapomniti. Moje oči pa so iskale. Hodila sva iz prostora v prostor. Povsod stroji, takšni in drugačni; vsi pa hrumeči, bruhajoči; stroji, ki so rahljali, navijali, poravnavali...

In potem jo nenadoma zagledam. Zagledam to svojo Jasmino, vidim njene urne roke. Mnogo takih rok, mnogo takih Jasmin, ki drugače nosijo vsa mogoča imena — le kdo bi vse naštel — in že se zavem, da je to oseba, ki bo nosila glavno težo v mojem scenariju.

Gledam te urne roke, skoraj da ne morem od njih odtrgati oči. V ozkem prostoru med dvema vrstama strojev stoji Jasmina in urno veže niti. Ko so vretena polna, hiti s snemanjem. Toda kako to počenja! Koliko ljubkosti in elegancije je v tem! Ko me opazi, da jo gledam, se skoraj zmede. Nasmeh ji spreleti obraz, ko pravi: »Nisem navažena, da me kdo gleda!« Kot da se opravičuje, tako skromno pravi to.

Mimo naju hušne sesajoča cev. Meni se zdi kot lovka hobotnice, kar malce prestrašim se, njej pa je v veliko pomoč. Zdaj se ona nasmehne meni in moji zadregi.

Premišljuje, kje vse sem že videl te roke, ko me nenadoma spreleti: Seveda, to so roke, ki pripravljajo kosila in zajtrke, roke, ki so kot topel pristan, kadar lovijo svojega malčka, roke, ki vsak dan opravijo toliko dela, in roke, ki znajo ob toplih večerih tudi pobožati...

To so roke, ki sleherni dan, skupaj z drugimi, ustvarjajo nove vrednosti, roke, ki skupaj z drugimi delovnimi rokami glasujejo za boljši in lepši jutri, in naposled tudi roke, od katerih je v svobodni menjavi dela odvisen tudi moj in tvoj dinar.

Ko se poslavljam od prijaznega spremljevalca in merim široko, asfaltirano dvorišče, že trdno vem. O tebi bom pisal, delavka. Dovolj, da te poimenujem kar Jasmina, ker vseh imen ne bom mogel napisati. O tebi, sodobni delavki, ki te morda še včeraj nisem dovolj poznal, pa tudi morda ne dovolj spoštoval, danes pa ves prevzet in ganjen spoznavam, da je kruh, ki ga jem, tudi tvoj kruh.

Sklenil sem zato, da se ti v scenariju, ki ga bom napisal, poklonim; tebi, predica, ki si danes za strojem, pa tudi tebi, ki ti zgarane roke, danes zaslužno počivajo v naročju.

Upam, da mi te neskromnosti ne boš zamerila, saj sem že takrat dobro vedel, da mi bodo pri tem kar najbolje pomagali moji prijatelji: mladi harmonikaši, plesalke, pevci, godbeniki, igralci...

Kako pa je to uspelo, pa veš ti najbolje.

Jože SEVLJAK

Pri kulturnem programu so sodelovali: Jožica Avbelj, Franc Markovčič, Majda Grbac, gledališki igralci iz Ljubljane, MPZ Lipa iz Litije, baletna skupina in harmonikarski orkester iz litijske glasbene šole ter godba na pihala.

Predsedstvo SFRJ je z ukazom štev. 73 z dne 17. 8. 1981 ob jubileju Predilnice Litija, za dolgoletno, požrtvovalno delo v tovarni in v družbenopolitičnem življenju tovarne in kraja, odlikovalo z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo:

Berta Kapljo za dolgoletno in uspešno delo kot vodja vlagalnice, ki je vsa svoja službena leta vestno vodil ta oddelek. Je tudi udeleženec NOV in član ZKJ od leta 1944 dalje.

Franca Šepca — v Predilnici se je zaposlil že leta 1951 kot vozač preje. S prizadevnostjo je napredoval za mazalca strojev, nato za vodjo izmene in ko mu je bil organizacijski in proizvodni proces znan, je postal mojster v oddelku predilnice bombaža. Je tudi družbenopolitično aktiven, udeleženec NOV in član ZKJ od leta 1957 dalje.

Z ukazom predsedstva SFRJ št. 73 z dne 17. 8. 1981 prejmejo red dela s srebrnim vencem:

Albin Ankon — kot dolgoletni sekretar Predilnice Litija je od leta 1951 dalje oral ledino na področju samoupravljanja. Spremljal in usmerjal je delo samoupravnih organov in tudi sam aktivno sodeloval. Njegova pomembna naloga je na področju družbene samozaščite, ureditvi družbenega standarda in pri razvijanju informativnega sistema v delovni organizaciji.

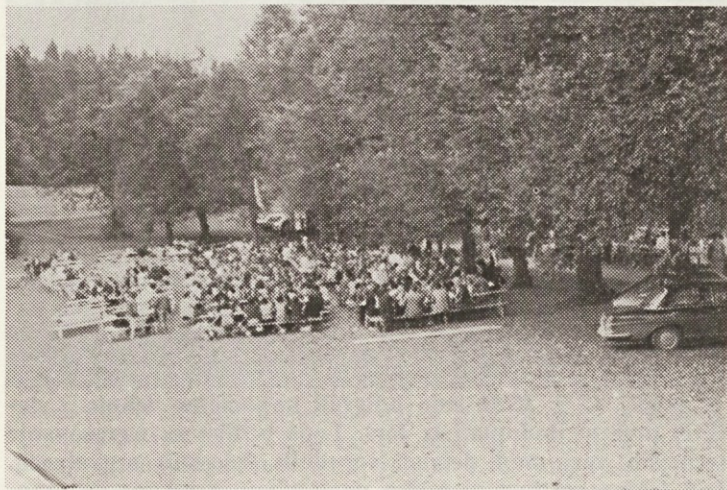
Antonija Avbelj — kot vodja snemalne kolone, z dobrimi organizacijskimi sposobnostmi organizira snemanje preje tako, da je čim manj zastojev in da čimprej pripravi stroj s sodelavkami za ponovno obratovanje. S tem v veliki meri pripomore k uresničevanju doseganja plana proizvodnje. Že 30 let opravlja delo tudi na nočni izmeni.

Jože Dernovšek, predsednik občinske skupščine Litija (povsem na levi) z odlikovanci. Od leve: Ivan Kos, Konrad Bizjak, Franc Prašnikar, Jožefa Ilnikar, Ida Krampušek, Antonija Avbelj, Ana Vozelj, Stanislava Gorogranc, Ljudmila Planinšek, Berto Kaplja in Franc Šepec — Odsotna: Albin Ankon in Peterca Brane.

Odlikovanja je podelil predsednik občinske skupščine Litija, tov. Jože Dernovšek. Na sliki prejema odlikovanje tov. Jožefa Ilnikar.

Na Bogenšperku

in se vključuje v delo samoupravnih organov v delovni organizaciji in izven nje.

Ida Krampušek — kot kuharica obrata družbene prehrane je vsa leta službovanja vse napore in tegobe, ki jih prinaša delo z uspehom premagovala. Je dobra organizatorka dela. Svoje izkušnje uspešno prenaša na mlajšo generacijo.

Njena izurjena roka kuharice je že 10 sezon nepogrešljiva v počitniškem domu Predilnice Litija v Novigradu.

Ivan Kos — kot klepar je vsa leta spremljal razvoj strojnih kapacitet. Z njegovo prizadevnostjo so bili v delovni organizaciji izdelani cevovodi za dovajanje bombaža in sintetike k mikalnikom. S tem pa je delovna organizacija prihranila denarna in predvsem devizna sredstva.

Ljudmila Planinšek — posluževati zna večina strojev v oddelku predpredilnice, zato odločitev, da je bila razporejena za inštruktorico praktičnega dela, ni bila težka. Pri novosprejetih delavcih spremlja njihove rezultate priučevanja, meri rezultate dela in proučuje posamezne faze dela. Je družbenopolitično aktivna v organih samoupravljanja in osnovni organizaciji sindikata.

Brane Peterca — od leta 1964 do leta 1979 je bil direktor proizvodnega sektorja. Veliko njegovega osebnega prizadevanja je bilo vloženo v spremembo strukture proizvodnje. Bil je idejni vodja za preureditev starih strojev. Od leta 1979 dalje je strokovni svetovalec za tehnologijo proizvodnje in njegovo delo na področju rekonstrukcijske dejavnosti se še nadaljuje. Je družbenopolitično zelo aktiven in član ZKJ od leta 1950 dalje.

Ana Vozelj — od leta 1952 opravlja delo za strojem, ki je vezano na normo in nočno delo. Delo je fizično naporno in odgovorno, saj skrbi za obratovanje stroja in kvaliteto preje. Vsa leta je sodelovala v samoupravnih organih delovne organizacije. Bila je član delavskega sveta, član upravnega odbora, disciplinske komisije in komisije za produktivnost in nagrade.

Nadaljevanje na 6. strani

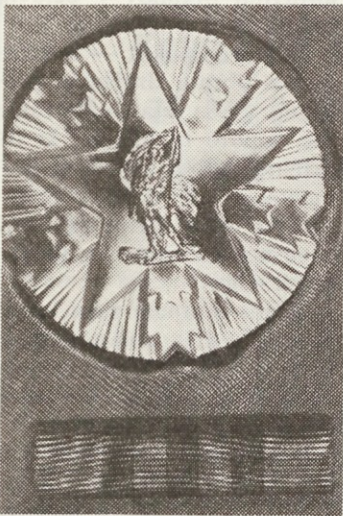
Konrad Bizjak — razvoj mehanične delavnice je kot idejni in organizacijski vodja razvijal in vodil od leta 1947 dalje. Pri vseh rekonstrukcijah je vsa leta aktivno sodeloval s konkretnimi predlogi in izboljšavami. Največ svojega osebnega prizadevanja je vložil v inovacijsko dejavnost.

Jožica Čarman — njeno delo je bilo vsa leta vezano na doseganje norme. Izkazala se je kot dobra sodelavka in dobra organizatorka svojega dela. Od leta 1974 dalje je vodja snemalne kolone. To delo je odgovorno in je zapuščano samo najboljšim predicam.

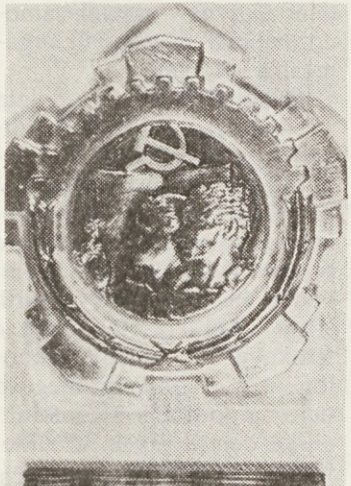
Jožefa Ilnikar — že 30 let opravlja delo predice, tudi ponoči. Njeno delo je kvalitetno, stroji dobro vzdrževani in njen delovni prostor vedno urejen. Sodelovala je v medoddelčnih tekmovanjih, dosegala vzpodbudne osebne rezultate in s tem pripomogla k čimboljšemu rezultatu svojega oddelka.

Stanislava Gorogranc — kot predica je ves čas skrbela za red in čistočo strojev, kar je v veliki meri vplivalo na kvaliteto preje. Skrbela je tudi za mlajši kader in ga pravilno usmerjala v delo. Je družbenopolitično aktivna

(Nadaljevanje s 5. strani)

Red Zaslug za narod s srebrno zvezdo je na 30. mestu med jugoslovanskimi odličji. Ustanovili so ga 9. junija leta 1945. Red zaslug za narod s srebrno zvezdo je v bistvu red zaslug za narod 3. reda. Ta red nosijo na desni strani prsi. Podeljuje se za posebne zasluge, pridobljene v boju s sovražnikom za osvoboditev naše države, za zasluge pri graditvi socializma in socialističnih samoupravnih odnosov, za organiziranje in utrjevanje splošne ljudske obrambe, varnosti in neodvisnosti države ter za zasluge na področju gospodarstva, znanosti in kulture.

Red dela s srebrnim vencem je na 33. mestu med jugoslovanskimi odličji. V resnici gre za nekdanji red dela, od prejšnjih redov istega odlikovanja pa se loči po tem, da ni pozlačen. Red so ustanovili 1. maja leta 1945. Podeljuje se posameznikom, organizacijam združenega dela, drugim organizacijam in enotam oboroženih sil SFRJ za posebne zasluge, ki jih dosežejo v gospodarstvu in za delo, ki je posebnega pomena za napredek države v drugih družbenih dejavnostih.

Franc Prašnikar — kot vodja zidarske skupine, si je s svojim natančnim, vestnim in nelahkim delom pridobil zaupanje v okviru delovne organizacije. Sodeloval je pri vseh manjših investicijskih delih. Vsa leta je pred pričetkom sezone odhajal v počitniški dom Novigrad,

kjer je s svojimi organizacijskimi in delovnimi sposobnostmi iz leta v leto pripomogel, da se je počitniški dom razvijal in dosegel podobo urejenega doma.

Marija Zore — bila je šivilja vretenskih trakov, nato sukalka, zadnja leta pa

uspešno opravlja delo posluževalke česalnih strojev. Poznan ji je celotni proizvodni proces, ne le teoretično, toda v svojih letih službovanja dokazala, da ga obvlada tudi v praksi. Uspešno sodeluje tudi v organih samoupravljanja.

SVEČANA SEJA DELAVSKEGA SVETA

Komisija za odlikovanja predilnice Litija, je predlagala, da se 20 našim delavcem ob praznovanju visokega jubileja, podeli interna priznanja.

Interna priznanja so bila podeljena v sredo, 9. 9. 1981, na svečanem zasedanju delavskega sveta. Priznanja so dobili delavci, ki že vrsto let vestno in požrtvovalno opravljajo ne lahko delo v tovarni, in ki so s svojimi bogatimi

delovnimi izkušnjami pripomogli k hitrejšemu razvoju naše delovne organizacije in celotne družbe. Njihov pomemben delež pa je tudi pri razvijanju samoupravnih odnosov v tovarni.

Interna priznanja in knjigo Tekstilna industrija na Slovenskem je podelila predsednica delavskega sveta Marija Penčur naslednjim delavkam in delavcem:

1. Mežek Jožefi iz predilnice,
2. Cilki Ceglar iz predilnice bombaža,
3. Melaniji Čarman iz predilnice bombaža,
4. Marjeti Šinkovec iz predilnice bombaža,
5. Adi Medvešek iz predilnice bombaža,
6. Joži Kastelic iz predilnice sintetike,
7. Mariji Raspotnik iz sukalnice,
8. Angeli Vidergar iz sukalnice,
9. Jožefi Koprivnikar iz sukalnice,
10. Mariji Muzga iz sukalnice,
11. Elizabeti Lukač iz sukalnice,
12. Slavki Gril iz zbiralnice cev,
13. Stanetu Zevellu iz valjčkarne,
14. Antonu Tauferju iz mehanične delavnice,
15. Francu Koprivnikarju iz komercialnega sektorja,
16. Ljubi Kovič iz laboratorija,

17. Francu inž. Lesjaku iz kadrovsko splošnega sektorja,
18. Štefki Lipužič iz proizvodnega sektorja,
19. Ladu Tauferju iz zunanjega transporta,
20. Vidi Koprivnikar iz obrata družbene prehrane.

Več o svečani seji DS in o srečanju upokoјencev berite v naslednji številki Predilca!

V petek, 4. 9. 1981 smo odigrali nogometno tekmo z delavci tovarne Induplati iz Jarš. Lepa prilika za navezovanje tesnejših vezi med delavci sorodnih delovnih organizacij. Izid tekme pri tem ni toliko pomemben, a vseeno ga omenimo. Predilnica Litija je zmagala z rezultatom 7:3.

OD

PREDILNICA LITIJA

90
LET

DO

PREDILNICA LITIJA

95
LET

Izobraževanje

Tudi v minulem petletnem obdobju sta za izvajanje izobraževalnih planov skrbela predvsem komisija za strokovno izobraževanje in služba izobraževanja v tesni in stalni povezavi s posameznimi sektorji, službo varstva pri delu, ter šolami in ostalimi izobraževalnimi ustanovami.

Komisija za strokovno izobraževanje na svojih sejah tekoče obravnava vsa vprašanja povezana z izobraževanjem. Med drugim razpravlja predvsem o planih izobraževanja, sprejemanju pripravnikov, razpisu štipendij in planu šolanja ob delu, izbiri kandidatov na razpisane štipendije, uspehih štipendistov, imenovanju mentor-

jev in komisij za opravljanje strokovnih izpitov pripravnikov, obvezni počitniški praksi ter nagrajevanju tega dela, kandidatov za učenje tujih jezikov, nadaljevanju šolanja ob delu ter vsej ostali problematiki povezani z organiziranjem in obiskovanjem seminarjev in tečajev ter ostalih izobraževalnih oblik.

Izobraževanje v delovni organizaciji

Na uvaljalnih seminarjih je bilo v tem obdobju preko 200 novospregjetih delavcev, organizirani so bili tečaji in predavanja za sindikalne aktiviste, začetni in nadaljevalni tečaj nemščine, izveden je bil seminar »Študij dela po metodi REFA«, mladi komunisti so obiskovali seminar za novospregjete člane ZK, za delegate delavskega sveta je bil organiziran poseben seminar, mojstri in vodje izmen so obi-

skovali seminar »O odnosih med ljudmi v procesu dela«, »O pripravi in vodenju sestankov delovne skupine« ter predavanje za vodje samoupravnih delovnih skupin.

V preteklem petletnem obdobju je bil dan zelo velik povdarek izobraževanju iz varstva pri delu, saj je bilo na 81 predavanjih 1.425 delavcev, ki so uspešno opravili zahtevani preizkus znanja.

Izobraževanje izven delovne organizacije

Pri tukajšnji delavski univerzi obiskujejo naši delavci predvsem tečaje iz higienskega minimuma, tečaje za enote civilne zaščite, za mlade komuniste, za voznike viličarjev, seminar za delegate samoupravnih interesnih skupnosti, intenzivni tečaj italijanščine, 12 delavk pa je obiskovalo tudi večerno osemletko. Člani kolektiva so se izobraževali izven delovne organizacije tudi na visoki šoli za organizacijo dela, šoli za poslovodne kadre v gospodarstvu,

na srednji politični šoli, zavodu za tehnično izobraževanje, zavodu SRS za varjenje, šoli za poklicne gasilce, delavski univerzi Boris Kdrič ter še nekaterih izobraževalnih institucijah.

Vodstveni in ostali strokovni delavci izpopolnjujejo svoja funkcionalna znanja na eno do nekajdnevni strokovnih seminarjih, tečajih, posvetovanjih in simpozijih proizvodno-tehnične, komercialne, finančne, vzdrževalne in kadrovske usmeritve.

Štipendiranje in pripravništvo

V letu 1977 smo imeli 18 štipendistov, 1978 — 16, 1979 — 14, 1980 — 13 in tudi letos 13 štipendistov. Študente in dijake štipendiramo predvsem na tehniški tekstilni šoli, ekonomski srednji šoli, ekonomski fakulteti, pravni fakulteti, fakulteti

za naravoslovje in tehnologijo — tekstilni oddelek in na višji tehniški varnostni šoli. V tem obdobju je opravilo pripravništvo in opravilo strokovni izpit 24 naših štipendistov-pripravnikov.

Šolanje ob delu

Okoli 40 delavcev se je izobraževalo ob delu tako na viso-

kih, višjih in srednjih šolah. Trenutno se jih šola ob delu 14.

Obvezna počitniška praksa

Vsako leto opravi obvezno počitniško delo v naši delovni

organizaciji poprečno 28 dijakov in učencev.

Usmerjeno izobraževanje

S sprejetjem zakona o usmerjenem izobraževanju prevzema združeno delo nove obveznosti pri načrtovanju kadrov in izobraževanja, pri usmerjanju v izobraževanje in delo, pri usposabljanju, izobraževanju in izpopolnjevanju mladine in zaposlenih.

Še nadalje bo nujna čvrsta povezava med delovnimi organizacijami in izobraževalnimi ustanovami ne le za realizacijo proizvodnega dela v okviru tehnične vzgoje skupne izobraževalne osnove, temveč tudi pri usposabljanju za začetek dela — za prvi poklic.

B. B.

95 let našega industrijskega gasilskega društva

Ob proslavi 95-letnice Predilnice Litija praznujemo tudi ustanovitev gasilske desetine.

Varstvo pred požarom v tekstilni industriji je sestavni del tehnološkega in proizvodnega procesa. Bombažna pa tudi sintetična vlakna so lahko vnetljiva in že majhna napaka na električnih ali strojnih napravah lahko povzroči vžig bombažnih vlaken. Gorenje še pospešujejo maziva, s katerimi so prepojeni pogonski deli strojev in bombažni prah, ki je tudi eksploziven. Zato je bila od ustanovitve podjetja prva skrb lastnikov, da so zagotovili požarno varnost. V proizvodnih enotah predilnice so bile montirane Sprinkler naprave, ki ob večjem začetku s pomočjo vode samodejno pogasijo požar. Sprinkler naprave so stare že 95 let in kljub dotrajanosti še danes delujejo. Za delovno organizacijo je bil zgrajen lastni vodovod z nadzemnimi vodnimi hidranti, ki je zajemal tudi stanovanjske hiše predilnice (Dobrava, Stavbe). Spomin na hidrantno omrežje je nadzemni litoželezni hidrant na Stavbah in vodni rezervoar nad nogometnim igriščem.

Vodna črpalka s požarnim bazenom je še vedno v uporabi.

Razen vodnih hidrantov so bili po oddelkih nameščeni ročni gasilni aparati, takozvani »minimaksi«.

Ob 75-letnici Predilnice Litija je IGD — P. L. razvilo gasilski prapor. 70 članov društva je kupilo srebrni ali zlat žebliček za na prapor.

Pokojni Senica Maks, ki je bil poleg odgovornega dela tehničnega vodja delovne organizacije, tudi predsednik gasilskega društva.

Ročnih gasilnih aparatov na prah in na ogljikov dioksid v delovni organizaciji ni bilo. V oddelkih tudi ni bilo klimatskih naprav, zato je bilo ob večjih požarih veliko dima pomešanega z nevarnim plinom ogljikovim monoksidom. Tako se je ob gašenju požara v mešalnici II leta 1939, zastupilo 20 delavcev.

Zgodovino varstva pred požarom v Predilnici Litija sem podrobneje opisal v almanahu ob 90-letnici delovanja in obstoja Predilnice Litija, zato bom v članku le dopolnil razvoj varstva pred požarom v zadnjem srednjeročnem planu razvoja podjetja, v katerem je bila končana rekonstrukcija in se je delovna organizacija uvrstila med največje predilnice s sodobno tehnologijo predelave bombažnih in sintetičnih vlaken.

V zadnjem desetletju so bili zamenjani stroji v delovni organizaciji, samo v čistilnici odpadkov in predilnici bombaža je še nekaj strojev, ki bodo zamenjani v tekočem srednjeročnem obdobju.

Vzporedno z rekonstrukcijo se je v nove obrate vgrajevala sodobna gasilska tehnika in dopolnjevala gasilska oprema. V novozgrajenih objektih je vodovodno omrežje z zidnimi

vodnimi hidranti. Podaljšano je bilo zunanje hidrantno omrežje s podzemnimi hidranti, ki je priključeno na vodovodno omrežje tudi iz južno-zahodne smeri delovne organizacije.

Tehnološki proces v bombažni čistilnici z mikalniki z neprekinjenim pretokom bombažnih vlaken in odvodom prahu v filterske naprave je postavil posebne ukrepe in zahteve, da se nastanek požara v zaprtih napravah samodejno pogasi. Te zahteve so bile izpolnjene s projektom stabilnih protipožarnih naprav v bombažni čistilnici, takoimenovane stabilne CO₂ naprave.

Po posameznih oddelkih imamo še 370 ročnih gasilnih aparatov na vodo, prah in CO₂. V vseh obratih so nameščene protipožarne sirene s pomočjo katerih delavci alarmirajo večje zanke požarov.

V skladiščih surovin in v oddelku mešalnice so bili montirani dimni javljalniki požarov, ki so zelo občutljivi že na manjšo količino dima v prostorih. Požarno varstvo v delovni organizaciji opredeljuje pravilnik o varstvu pred požarom Predilnice Litija, ki ga je delavski svet sprejel 1977. leta. Pravilnik temelji na načelu, da smo za izvajanje varstva pred požarom vsi odgovorni.

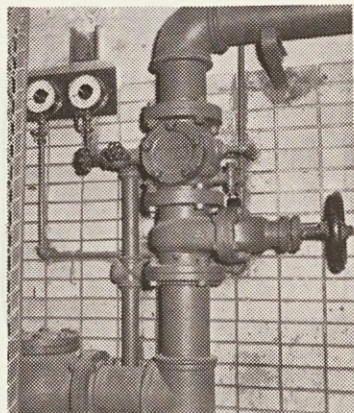
V delovni organizaciji imamo pet dežurnih gasilcev, ki so odgovorni za vzdrževanje požarnih naprav in gasilske opreme, za usposabljanje gasilskih deset in za vodenje in samo gašenje zanketkov požarov.

V mešalnih celicah smo imeli v preteklosti veliko požarov. Pred gašenjem smo morali odkriti žarišče požara.

25-letnica ustanovitve industrijskega gasilskega društva Predilnica Litija

Gasilska četa Predilnice Litija, ki je delovala pod okriljem gasilskega društva Litija, se je

Sprinkler naprave so po 95 letih delovanja še vedno uporabne.

osamosvojila 21. aprila 1956, ki je tudi datum ustanovitve samostojnega društva. Ob 75-letnici obstoja podjetja je društvo razvilo lastni prapor. Ob ustanovitvi je imelo društvo 49 članov s tremi operativnimi desetninami.

Sedaj ima IGD Predilnica Litija 160 članov in članic. Vsi so naročeni na strokovno glasilo Gasilski vestnik. Vsa leta je društvo sodelovalo na tekmovanjih. Številne diplome in priznanja, ki napolnjujejo gasilski dom, dokazujejo požrtvovalnost društva. Zadnja leta operativni štab društva organizira, razen udeležbe na tekmovanjih, gasilske vaje v sami delovni organizaciji. Vaje so organizirane in zasnovane po operativnih gasilskih načrtih. Na podlagi analize gasilskih vaj je ugotovljeno, da je pritisk vode v mestnem vodovodu premajhen, da bi z vodo iz mestnega vodovoda uspešno pogasili večji požar. Zaradi tega načrtujemo vaje s pomočjo motorne brizgalne iz požarnega bazena ali s pomočjo električne črpalke iz kotlarne.

Posebna strokovna komisija obdobjno pregleduje in preizkuša gasilske naprave z namenom, da je požarno varstvo dejansko zagotovljeno. Velik poudarek pa daje tudi požarni preventivi, da se prenosni električni aparati namensko uporabljajo, da se vari le ob predhodnih varnostnih ukrepih dežurnega gasilca, da so na vseh mestih in prostorih opozorila o prepovedi uporabe odprtega ognja in kajenja, da gasilne naprave niso založene in da so transportne poti prehodne.

Z izgradnjo posebnega skladišča za olja in maziva je odpadla zatrapanost s sodi olja ob transportnih poteh.

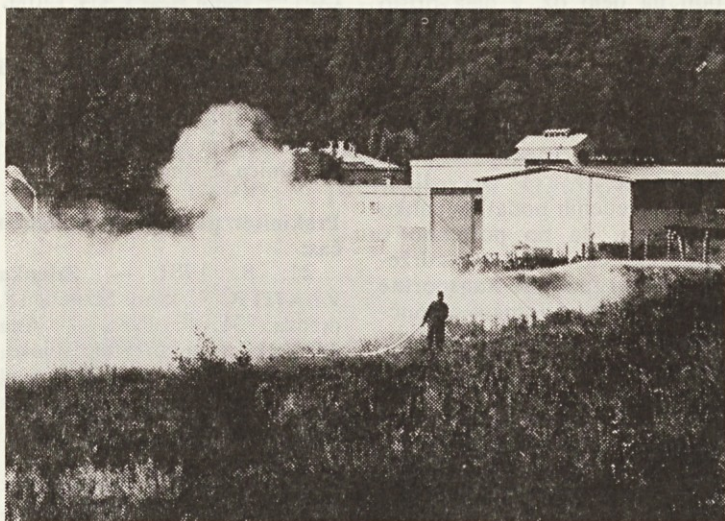
Zanetki požarov

Leta 1976 je bilo 32 zanketkov; leta 1977, 26 zanketkov; leta 1978, 26 zanketkov; leta 1979, 34 zanketkov; leta 1980, 23 zanketkov.

OD

 PREDILNICA LITJA
90
 LET

DO

 PREDILNICA LITJA
95
 LET

S praktičnimi vajami si tovarniški gasilci pridobivajo potrebno izurjenost in usposobljenost

Do 1. 9. 1981 je evidentiranih 11 zanetkov požarov. Iz zmanjšane števila zanetkov v tem letu je razvidno, da so preventivni ukrepi, ki jih izvajamo, uspešni.

Požari, ki so povzročili večjo materialno škodo

Leta 1976 je izbruhnil požar v drvarnici menze. S prisotnostjo gasilcev je bila obvarovana menza, da se ni ogenj razširil na skladišče in menzo.

1977. leta smo imeli zanetek požara v sukalnici, gorele so vskladiščene cevke. Le zaradi pravočasne prijave in intervencije gasilcev je bila preprečena večja škoda.

1977. leta je bil večji požar v oddelku čistilnice in mikalnice. V odsesalnih kanalih mikalnikov so goreli bombažni od-

padki. Zaradi požara stroji niso obratovali 24 ur.

Komisija za varstvo pred požarom je vse vzroke požarov analizirala in ugotovila požarne pomanjkljivosti:

- dotrajanost odsesalnih cevi v kanalih mikalnikov;
- nezadostno čiščenje strojev, odsesalnih in klimatskih naprav;
- kratki stiki na električnih instalacijah;
- dotrajanost in konstrukcijske pomanjkljivosti delovnih naprav in priprav;
- pomanjkljiv nadzor zaradi zapuščanja strojev s strani posluževalcev;
- nestrokovni pristop in pomanjkljivi ukrepi ob gašenju.

Upoštevati moramo, da zaradi postavitve strojev ni bilo zastojev, da je bila med rekon-

strukcijo večja zatrtanost in so bili zato posamezni zanetki požarov pogojeni zaradi posebnih razmer v delovni organizaciji. Služba varstva pred požarom je vse požare raziskala in izdajala varnostne ukrepe za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti.

S požrtvovalnim delom ob nenormalnih pogojih je služba vzdrževanja posamezne požarne nevarnosti uspešno odpravljala. V preteklih letih se je usmerilo delo preventive izključno na delovno organizacijo. Pri preizkusu znanja iz varstva pri delu se zahteva znanje s požarne preventive in uporabe gasilske opreme. Plan izobraževanja iz varstva pred požarom zajema celotni delovni kolektiv. Gasilske desetine, ki jih je devet, imajo gasilske vaje na požarno nevarnih objektih v sami delovni organizaciji.

Za operativno sposobnost gasilskih desetini smo izločili dotrajano gasilsko opremo in

Vaja na gredi. Za gašenje požarov v višini je potrebna dobra izurjenost in kondicija članov gasilskih desetini.

nabavili dihalne aparate, tlačne cevi, novo motorno brizgalno, tako da so desetine dobro opremljene.

IGD Predilnica Litija je v petletnem obdobju sodelovalo na tekmovanjih z okoliškimi društvi in z gasilskimi desetina-mi iz sorodnih tekstilnih podjetij.

Kakor ima za seboj Predilnica Litija svojo zgodovinsko razdobje, tako ima tudi gasilska organizacija dolgoletne izkušnje. Spominjamo se gasilcev — pionirjev v delovni organizaciji: Peterca, Brajnik, Brežnik, Bellec, Kos, Savšek, Kaplja Rudi, Avsec Jože in mnogo drugih gasilcev, ki so v težavnih pogojih ob požarih izpostavljali svoje zdravje in večkrat tudi življenje.

Savska črpalka ob Savi po dolgoletnem delovanju še vedno črpa porabno vodo za požarni bazen.

V 25-letnem razvoju IGD Predilnica Litija so vodili gasilsko društvo: Jože Boštjančič, Emil Koprivnikar, Maks Senica, Alojz Pavliha, Vinko Keržan. V letu 1980 pa je bil izvoljen za predsednika IGD Franc Mali. Spominjamo se požrtvovalnega tajnika Aca Bajca, poveljnika Franca Dagarina, Jožeta Borštnarja in drugih upokojencev ter dežurnih gasilcev, ki že desetletja uspešno sodelujejo v požarni operativi in preventivi.

 PREDILNICA LITJA
95
 LET

Tudi v bodoče si bomo prizadevali za izpopolnjevanje znanja in izurjenosti v gasilski organizaciji ter z uspešnim delom in sodelovanjem vseh zaposlenih, zagotavljali osebni dohodek in izvajanje planskih nalog pri izdelavi preje, sukanje preje in melanžev.

Franc Lesjak, varn. inž.

Gasilska desetina na vaji pri vezanju vozlov

Tudi gasilski stolp smo morali obnoviti.

Nesreče pri delu in na poti na delo in z dela v prvem polletju letos

OBRATNE POŠKODBE

Število obratnih poškodb se je v prvi polovici letošnjega leta glede na isto obdobje leta 1980 zmanjšalo za 6 primerov, zmanjšalo se je tudi število izgubljenih delovnih dni zaradi teh poškodb in sicer za 34. Predvsem pa se je povečala resnost, tako je od 1. do 6. 1981 prišlo na eno poškodbo 13,5 izgubljenih dni, v istem obdobju lanskega leta pa 10,7.

81% vseh poškodovanih dela v izmenah, vendar je do poškodb prihajalo predvsem v dopoldanskem času (od 6. do 14. ure). Izven tega časa je bilo le 8 obratnih nezgod. Značilno je tudi, da se niso poškodovali novinci, največ poškodovanih je takšnih, ki delajo že dalj časa v delovni organizaciji oz. na delovnem mestu. Natančneje:

do 1 leta — 1
1 do 4 leta — 6
5 do 9 let — 4
10 do 19 let — 6
20 do 29 let — 5

Največ poškodb je bilo v ponedeljkih (6) in pa ob koncu tedna — petek, sobota (7). Poškodovanih je bilo največ delavcev v starosti od 31 do 50 let (15), manj poškodovanih pa je bilo mlajših, od 15 do 25 let (7).

Ob polletnem pregledu poškodb zopet ugotavljamo, da so kot vir poškodb na prvem mestu transportna sredstva in sicer vozički za predprejo 3 x, zabojčki in kontejnerji 4 x, viličar 1 x in vrata vagona 1 x. V dveh primerih je bil vir nezgode parketni pod oz. pod. Čevke oz. deli cevki so povzročile 2 poškodbi, eno pa flyersko kriklo. Po enkrat so viri nezgod bili še vroča malica, nečistoča, rotirajoči ključ, rešetka klime, zaščitni pokrov mikalnika in žičnik. Vidimo, da je poškodb na strojih manj, več so se delavci poškodovali na sredstvih notranjega transporta oz. transportnih poteh.

Kot oblika nesreče prevladujejo udarci oz. ranitve nato zvini (2 x), opekline, urez in stisnitev.

Največkrat so bile poškodovane noge (9 x) in roke (9 x), oči (2 x), glava, lice in telo pa po 1 x.

Poškodovanih je bilo 10 moških in 12 žensk.

Pri letošnjem polletnem pregledu nesreč moramo upoštevati tudi to, da je bil v lanskem letu izreden padec poškodb in da primerjava z lanskim letom ne pokaže točnega razmerja.

POŠKODBE NA POTI NA DELO

Kot je pričakovati, je bilo največ poškodb na poti na delo in z dela v začetku leta, 6 od 9 poškodb se je pripetilo v prvih dveh mesecih. Na poti na delo in z dela se je poškodovalo 6 žensk in 3 moški. Povprečna starost poškodovanih je 39 let.

Največ poškodb na poti na delo in z dela je bilo zaradi poledenelih in zasneženih peš-poti oz. pločnikov. Dve nezgodi sta bili na poti od glavne ceste do vratarnice. Razen tega so se poškodbe pripetile še na stopnicah iz oddelka oz. garderobe, makadamski cesti, pločniku in industrijskem tiru.

Največ delavcev oz. delavk se je poškodovalo zaradi zdrsnitve in nato padca, po enkrat pa zaradi stopa s pločnika na cesto oz. skoka z rampe na industrijski tir.

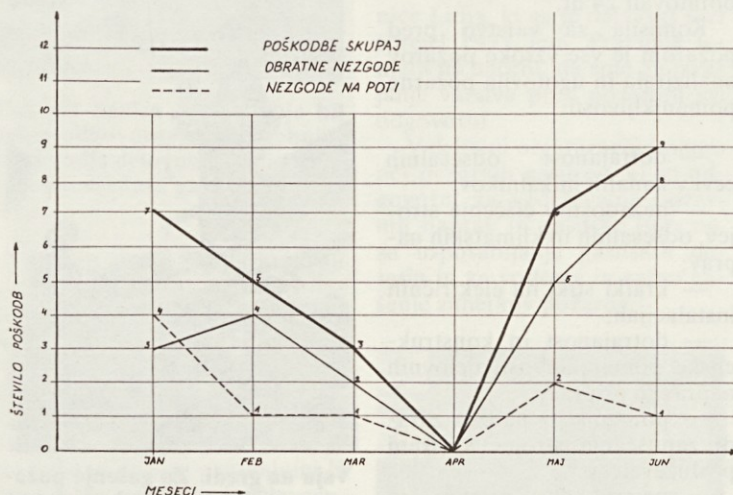
Le v dveh primerih sta se delavca poškodovala, ko sta se peljala z mopedom oz. kolesom in jima je prevozno sredstvo na makadamski cesti zaneslo, v ostalih primerih so se poškodovali pešci.

Največkrat je do poškodb na poti na delo oz. z dela prišlo v poznih večernih oz. jutranjih urah.

V prvi polovici letošnjega leta imamo 4 primere poškodb na poti več kot v istem obdobju lanskega leta, izgubljenih pa je 89 dni več.

Iz navedenih podatkov lahko sklepamo, da bo potrebno v zimskem času dobro vzdrževati oz. posipati vse transportne in pešpoti na celotnem območju delovne organizacije, posebno pozornost je potrebno posvetiti pešpoti od glavne ceste proti vratarnici, ki je poleg vsega še nagnjena in če ni dobro vzdrževana oz. posipana s soljo oz. peskom, pride često do padcev in poškodb ob prihodu oz. odhodu z dela.

Prometnih nesreč na poti na delo oz. z dela praktično ni bilo.

GIBANJE POŠKODB V PRVEM POLLETJU 1981

PRIŠLI – ODŠLI

V MESECU AVGUSTU 1981

PRIŠLI:

3. 8. 1981 — **Nataša GERM**, Litija, Prvomajska 2, sukalnica;
3. 8. 1981 — **Zagorka RISTIČ**, Litija, Maistrova 1, predpred. 1. iz.;
3. 8. 1981 — **Breda POVŠE**, Zagorje, C. Zmage 13, suk. ef. sukanecv;
3. 8. 1981 — **Suzana GRILJ**, Litija, Graška c. 43, sukalnica;
5. 8. 1981 — **Mirko**

VIDMAR, Litija, C. kom. Staneta 18, predilnica;
6. 8. 1981 — **Iztok OKORN**, Litija, C. kom. Staneta 9, sukalnica;
6. 8. 1981 — **Derviša KOZARAC**, Litija, Prvomajska 2, sukalnica;
11. 8. 1981 — **Zdenka ŽLAHTIČ**, Litija, C. kom. Staneta 18, menza;
24. 8. 1981 — **Robert CEGLAR**, Litija, C. kom. Staneta 7, P/rez.

ODŠLI:

Upokojitev:

2. 8. 1981 — **Draga DOMA-DENIK**, Litija, C. kom. Staneta 9, P/rez.;
3. 8. 1981 — **Ignac KRAČAN**, Šmartno, Šmartno št. 91, čisti. odpadkov;
7. 8. 1981 — **Dana KAPLAN**, Litija, Prvomajska 2, zbir. cev.

Pisni sporazum — odpoved delavca

31. 8. 1981 — **Ilijaz REKIČ**, Litija, Trg na Stavbah 10, Predpredilnica 2. izmena

Prekinitev pogodbe za določen čas:

21. 8. 1981 — **Zdenka ŽLAHTIČ**, C. kom. Staneta 18, menza;
31. 8. 1981 — **Ana LOVRIČ**, Majdan, Stara Rijeka, poč. dom;
14. 8. 1981 — **Sergej SIMONČIČ**, Litija, Marokova pot 9, sukalnica.

Potek pogodbe za določen čas:

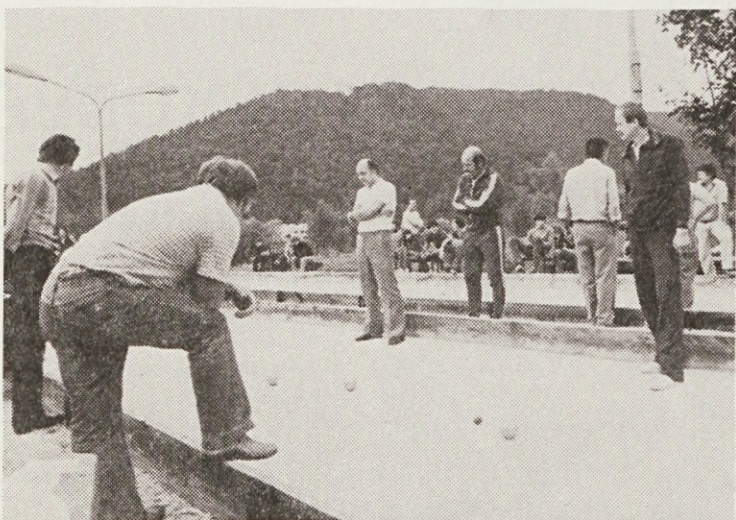
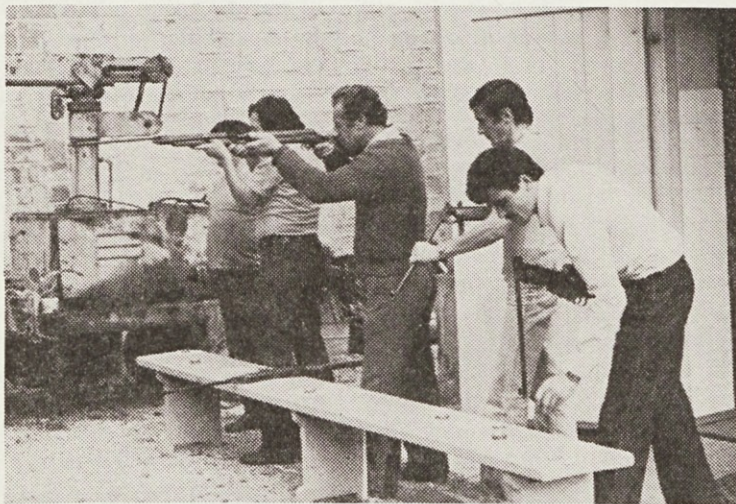
3. 8. 1981 — **Alenka JERE**, Šmartno, Dragoško 3, predilnica;
14. 8. 1981 — **Mojca JURCA**, Litija, C. kom. Staneta 14, sukalnica;
14. 8. 1981 — **Franc PERC**, Litija, Trg na Stavbah 10, sukalnica;
14. 8. 1981 — **Jana CELESTINA**, Litija, Ponoviška c. 7, predilnica;
14. 8. 1981 — **Mojca MARI-RINI**, Litija, Praprošče 17, predilnica;
15. 8. 1981 — **Alojz KOLEŠA**, Litija, C. kom. Staneta 14, predilnica;
22. 8. 1981 — **Marko POVŠE**, Litija, C. kom. Staneta 12, predilnica;
22. 8. 1981 — **Jožica POGAČAR**, Zg. Hotič 13, Litija, predilnica;
27. 8. 1981 — **Dušan POTISEK**, Litija, Ul. Luke Svetca 5, sukalnica;
27. 8. 1981 — **Marinka DEMEC**, Litija, Veliki vrh n. h., predilnica;
31. 8. 1981 — **Mirko VIDMAR**, Litija, C. kom. Staneta 18, predilnica;
31. 8. 1981 — **Blanka KRHAČ**, Litija, Kidričeva n. h., predilnica;
31. 8. 1981 — **Marijan POTISEK**, Šmartno, Lupinica 2, rem. PB;
31. 8. 1981 — **Mojca JUVAN**, Sava, Leše 9, predilnica;
31. 8. 1981 — **Tatjana ČEPON**, Litija, Praprešče 5, sukalnica;
31. 8. 1981 — **Liljana VEHOVEC**, Litija, Zg. log 1 b, poč. dom;
31. 8. 1981 — **Derviša KOZARAC**, Litija, Prvomajska 2, predilnica;
31. 8. 1981 — **Iztok OKORN**, Litija, C. kom. Staneta 9, sukalnica;
31. 8. 1981 — **Suzana GRILJ**, Litija, Graška c. 43, sukalnica;
31. 8. 1981 — **Zvonka JURIC**, JŠmartno, M. Kostrevnica 16, poč. dom;
31. 8. 1981 — **Nataša GERM**, Litija, Prvomajska št. 4, sukalnica.

V naši delovni organizaciji je bilo na dan 31. 8. 1981 zaposlenih 1041, od tega 705 žensk in 336 moških.

J. ZUPANČIČ

Športna tekmovanja naših delavcev

Vsako leto ob našem prazniku priredimo športna tekmovanja. Tudi letošnja so se že pričela. Vse poteka po ustaljenem redu, športne discipline so iste kot nekaj let nazaj (streljanje, balinanje, šah, nogomet, namizni tenis, in kegljanje). Šest disciplin, tistih, ki jih lahko priredimo in katerih se, čeprav vedno v premajhnem številu, udeležujejo naši delavci.

Organizacija teh tekmovanj je preizkušena, vendar se vsako leto pokaže nekaj pomanjkljivosti, te pa naslednje leto skušamo odpraviti. Letošnja tekmovanja potekajo v redu, sodelujoči so bili disciplinirani, razen pri balinanju. Člani komisije so želeli upoštevati nekaj veljavnih pravil. Vseh ni bilo mogoče ker tudi balinišče ni za to primerno urejeno. Pa so se na samem tekmovanju našli »kibici«, ki so poteku igre le škodovali. Nekateri udeleženci so zaradi tega z nezaupanjem zrli v sodnika, zahtevali, da bi raje igrali po domače, po gostilniško in še kaj. Tu in tam je nastal celo prepir — vendar se je tekmovanje nadaljevalo prav do finala. Zadnjo igro za 1. in 2. mesto pa je, pri rezultatu 7:9, prekinila poštena ploha. Na balinišču se je nabralo nekaj centimetrov vode in nadaljevanje je bilo onemogočeno. Finalno igro so morali odigrati naslednji dan.

V tej številki objavljamo rezultate le tistih iger, ki so se končale do sklepa redakcije tega lista. Ostale rezultate bomo objavili v naslednji številki.

REZULTATI STRELJANJA, BALINANJA IN ŠAHA

Streljanje: 31. 8. 1981 ob 16. uri

1. Rudi Zupan — 80 krogov
2. Branko Bizjak — 76 krogov
3. Jože Vizlar — 71 krogov

Ženske:

1. Babša Nejedly — 15 krogov
 2. Marija Tišler — 3 krogi
- Udeležilo se je 26 tekmovalcev. Tekmovanje je uspešno vodil Jože Borštnar.

Balinanje: 1.—2. 9. 1981 ob 16. uri

1. Vinko Fornazarič, Toni Kos in Jože Rink;
2. Janko Kos, Franc Mešič in Dušan Rupnik;
3. Franc Škoberne, Nace Senica in Miro Bučar.

Udeležilo se je 30 tekmovalcev.

Šah: 3. 9. 1981 ob 16. uri

1. Jože Rink
2. Ferid Seferović
3. Janko Kos

Udeležilo se je 7 igralcev. Tekmovanje je uspešno vodil dipl. inž. Mirko Dolinšek.

ALI VESTE?

1. Koliko je zemlja stara?

Ocenjujejo, da je naš planet star nad 4,6 milijard let.

2. Zakaj dajejo v peščene ure ravno pesek?

Zato, ker pesek enakomerno pronica skozi odprtino, ne glede na višino sloja, oziroma pritiska.

3. Kakšna je hitrost zračnega toka pri izkašljevanju?

Tisti, ki so to merili pravijo, da doseže tudi do 100 metrov na sekundo (m/s), kar ustreza 12 stopinj po Boforu ali hitrosti vetra pri uraganu?

Ta hitrost in moč zračnega toka pri izkašljevanju je izrednega pomena za čiščenje dihalnih kanalov. Vendar takšna moč zračnega toka pri kašlju na žalost pripomore tudi širjenju nekaterih epidemij.

4. Koliko vode lahko popijejo kamele naenkrat?

Znano je, da so kamele nenadomestljivo transportno sredstvo v puščavah prav zaradi lastnosti, da lahko dolgo živijo brez vode. Zakaj je tako, so nekateri ugotovili pred davnimi leti. Kamele namreč nosijo s seboj rezervo vode za dolga potovanja. Povprečna kamela lahko po dolgem potovanju skozi puščavo popije tudi do 115 litrov vode v 10 minutah.

5. Zakaj je bolje več jesti v prvi polovici dneva?

Za to so številni razlogi, med njimi najvažnejši ta, da se na ta način manj redimo! Znanstveniki so dokazali, da se nivo insulina najbolj poveča v večernem času, kar pospeši kopičenje maščobe. Če zjutraj zaužijemo 2000 joulov, prav nič ne vpliva na našo težo, če pa to storimo zvečer, se enostavno mora poznati na tehtnici. Zaradi tega priporočajo zdravniki, da zjutraj pojemo vsaj 35 % dnevne hrane, zvečer pa ne več kot 30 %.

6. Kdaj vse pomaga dieta?

V veliko, veliko primerih! Manj navadnega sladkorja v hrani, bolj so zdravi zobje; manj alkohola, bolj so zdrava jetra; manj soli, lažje je uravnavanje visokega pritiska; manj hrane nasploh — boljše stanje diabetikov itd.

R. M.

MORJE, DOPUST, POČITEK ...

Minil je mesec julij, minil je mesec avgust — čas množičnih dopustov. Glavna tema razgovorov je povsod — kje si bil, koliko si zapravil, kakšna je bila hrana itd. Eni se hvalijo, da so bili v hotelu (teh je vsako leto manj), drugi z navdušenjem pripovedujejo, kako zanimivo in svobodno je življenje pod šotom, tretji so dopust preživel v prikolicah.

Med tistimi, ki imajo radi, da jim kosilo prinesejo na mizo, smo bili letos tudi mi, ki smo dopust preživel v Novigradu. Pa ne v hotelu, ampak v počitniških hišicah v Pineti.

Vsi, ki smo letos prišli v Pineto, smo si najprej ogledali upravnika. Pravzaprav si nas je ogledal on, saj je vsakega gosta posebej takoj ob prihodu prijazno pozdravil. Že prve dni našega dopusta se je zbrala številna vesela družba in pričeli so se prijetni dopustniški večeri. Ko smo se po celodnevem balinanju,

kopanju, sončenju in skrbjo (vzgajanju) z otroki zvečer zbrali »pod šankom«, so tekale solze smeha, ko se je Jože, član naše družbe, neumorno trudil, da bi z izraznimi plesi zadovoljil Litijanke, Gorenjske in Štajerke; nepozaben bo ostal večer, ko je Franci s trnovo krono, po petnajstih letih zakona, ponovno poročil Eli in Milana. Proti koncu dopusta pa smo ob dišečih kotletih praznovali še Marjanov rojstni dan. Med svojimi gosti je večere preživljal tudi upravnik in nas prijetno zabaval (dopolnjeval) s svojimi šalami. Pohvaliti moramo tudi zelo dobro hrano in prizadevno osebje kuhinje z glavno kuharico. Včasih smo morali na hrano malo počakati, vendar se nismo jezili, saj smo vedeli, da Lilijana in Josip ne zmoreta vsega sama. Lahko pa bi bila za vzgled vsem tistim litijskim pubertetnikom, ki so se nekaj časa potikali od mize do mize in od hišice do

Štirje Litijani so se avgusta odpravili s kolesi v Pariz. Fotografirali smo jih na startu, obljubili pa, da bomo sliko objavili šele po povratku, če jim podvig uspe. Slika je objavljena in to je znak, da so dosegli cilj. Od leve proti desni: Fredo Bučar, Ivo Rebolj, Viktor Semec (naš sodelavec) in Marjan Namestnik.

hišice, saj bi si tudi oni lahko služili denar med počitnicami na podoben način, ne pa, da so jih zaradi neprimerne obnašanja morali pregnati. Vsi izgovori, da je mama »fabričanka« so bili zaman in treba je bilo odnesti pete še pred miličniki. Ker nismo več pubertetniki, nam njihovo vedenje ni bilo všeč.

Prehitro je minilo deset dni in treba se je bilo posloviti od morja in Novigrada. Verjetno pa smo se vsi poslavljali z željo, da se naslednje leto zopet vidimo in da nas tam pozdravi nasmejan upravnik ter zopet poskrbi za sproščeno in prijetno dopustniško vzdušje.

Vesela družba

Prvič v šolskih klopeh. Medtem ko so starejši učenci pričeli 1. septembra prvi šolski dan z delom po rednem urniku, so se najmlajši po kratki proslavi posedli v učilnice, kjer bo odslej njihov drugi dom. Dobili so malico, tovarišice učiteljice pa so njim in njihovim staršem povedale, kaj vse bodo potrebovali pri pouku. Letos se je v Litiji vpisalo rekordno število najmlajših učencev. Razdeljeni so v pet razredov. Število učencev je v treh razredih že blizu gornje meje. Po besedah ravnatelja, tov. Jožeta Grošlja, je temu vzrok precejšnje priseljevanje družin v Litijo, in novi zakon, ki dovoljuje vpis otrokom rojenim celo do septembra.

POŠKODBE V AVGUSTU 1981

Pri dvigovanju bal v čistilnici bombaža se je **Franc Černe**, posluževalec čistilnih in rahljalnih agregatov, z obročno pločevino urezal v zapestje leve roke.

Rudolf Kaplja, transportni delavec, je v predilnici bombaža dvigoval poln zaboj s cevkami. Pri tem mu je zaboj zdrsnil in mu padel na palec desne noge in mu ga poškodoval.

Stanislav Šega, transporter preje in predpreje, je pobiral odpadke na prstančnem predilnem stroju v predilnici bombaža. Pri tem mu je na nogo padla pločevina iz stroja in mu poškodovala palec.

A. Krhlikar

Litijski predilec izhaja dvakrat mesečno. Urejuje uredniški odbor: Vinko Keržan (predsednik in odgovorni urednik), Branko Bizjak, Martina Kralj, Alojzija Vehovec, Niko Stamatovski, Marija Zore, Janez Tišler, Rafaela Mele in Matic Malenšek (urednik). List dobijo člani kolektiva in upokojeanci brezplačno na dom. Tisk: LK Gorenjski tisk Kranj. Naklada 1.700 izvodov.